

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-III-1601/2023

Zagreb, 29. studenoga 2023.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Boris Sesar iz Zagreba, kojeg zastupa Ana Glowatzky Sesar, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 29. studenoga 2023. jednoglasno je donio

ODLUKU

Ustavna tužba se odbija.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Dopuštenu i pravodobnu ustavnu tužbu podnio je Boris Sesar iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg u ustavnosudskom postupku zastupa Ana Glowatzky Sesar, odvjetnica u Zagrebu.

Ustavna tužba podnesena je u povodu presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: UsII-238/22-4 od 15. veljače 2023. (u daljnjem tekstu: osporena presuda), kojom je odbijena tužba podnositelja za poništenje odluke Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj: 711-I-2126-P-287/22-10-23 od 9. rujna 2022. (u daljnjem tekstu: odluka Povjerenstva).

1.1. Odlukom Povjerenstva utvrđeno je da je podnositelj, slijedom činjenica opisanih u točki I. izreke, počinio povredu odredbe članka 7. točke d) Zakona o sprečavanju sukoba interesa ("Narodne novine" broj 143/21.; u daljnjem tekstu: ZoSSI), te mu je izrečena novčana sankcija od 8.000,00 kuna.

2. Podnositelj u ustavnoj tužbi navodi da su mu osporenim presudom povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 19., 26. i 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

3. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj

99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) pribavljen je spis Visokog upravnog suda broj: Usll-238/22 i spis Povjerenstva broj: P-287/22.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

4. Povjerenstvo je zaključkom broj: 711-I-1227-Pp-287/22-08-23 od 7. srpnja 2022., po službenoj dužnosti, protiv podnositelja kao člana Uprave trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. pokrenulo postupak za utvrđivanje povrede odredaba ZoSSI-ja zbog "informacija iznesenih na novinarskom portalu zagreb.info i novinarskom portalu direktno.hr dana 24. svibnja 2022., tvrdnje iznesene u emisiji Otvoreno Hrvatske radiotelevizije od 31. svibnja 2022. i prenesene u elektroničkoj publikaciji Jutarnjeg lista istog dana" koje su se odnosile na podnositeljevo "korištenje privatnog automobila u službene svrhe", a za što da podnositelj "dobiva naknadu od 9.000,00 kuna mjesečno".

Zaključak Povjerenstva dostavljen je podnositelju, a podnositelj se o istom očitovao 9. kolovoza 2022.

4.1. Nakon provedenog postupka odlukom Povjerenstva podnositelju je utvrđena terećena povreda članka 7. točke d) ZoSSI-ja, uz u bitnom sljedeće obrazloženje:

"Uvidom u Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja službenih osobnih vozila Zagrebačkog holdinga d.o.o. te korištenje privatnih osobnih vozila u službene svrhe, koji je donijela Uprava trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. 21. siječnja 2017. i Pravilnik o 1. izmjeni Pravilnika o načinu i uvjetima korištenja službenih osobnih vozila Zagrebačkog holdinga d.o.o. te korištenju privatnih osobnih vozila u službene svrhe, koji je donijela Uprava trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. 2. listopada 2020. (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđeno je da je člankom 17. stavkom 2. propisano da radnik kojemu je odobreno korištenje privatnog osobnog vozila u službene svrhe ima pravo na naknadu troškova u iznosu neoporezive naknade za te izdatke propisane važećim Pravilnikom o porezu na dohodak.

(...)

... obveznici ZSSI-a mogu pored plaće za obnašanje dužnosti primati naknade stvarnih troškova nastalih u obnašanju javne dužnosti, dok ostvarivanje paušalno određenog iznosa uz plaću nije povezano sa stvarnim troškovima te stoga predstavlja dodatnu naknadu za poslove obnašanja javne dužnosti. Naknada troškova korištenja privatnog vozila u službene i privatne svrhe u određenom paušalnom iznosu, kako je utvrđeno u konkretnom slučaju, odnosno naknada koja nije utvrđena u visini troškova koji obvezniku stvarno nastaju u obnašanju dužnosti, predstavlja primitak dodatne naknade iz članka 7. točke d) ZSSI-a.

Temeljem svega navedenog, Povjerenstvo je utvrdilo da je obveznik Boris Sesar, član Uprave trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o, primitkom navedene naknade povrijedio odredbu članka 7. točke d) ZSSI-a."

5. Podnositelj je protiv odluke Povjerenstva podnio tužbu Visokom upravnom sudu, prigovarajući da je u konkretnom slučaju "činjenično stanje pogrešno utvrđeno" i da je "izreka pobijane Odluke u suprotnosti s obrazloženjem". Visoki upravni sud osporenom presudom odbio je tužbu podnositelja, a razlozi za ocjenu neosnovanosti tužbenog zahtjeva podnositelja navedeni u obrazloženju mogu se u bitnom sažeti sljedećim:

"5. Odlučujući o zakonitosti osporene odluke u granicama tužbenog zahtjeva pri čemu sud, sukladno članku 31. Zakona o upravnim sporovima (...) nije vezan razlozima tužbe, ovaj Sud je ocijenio da tuženik nije povrijedio zakon donošenjem osporene odluke, a za odluku je dao valjano i iscrpno obrazloženje, odnosno, naveo je razloge koji su utemeljeni na podacima spisa predmeta te na pravilnoj primjeni mjerodavnog materijalnog prava.

6. U ocjeni zakonitosti osporenog rješenja Sud je uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporene odluke, ..., te je na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, sukladno članku 55. stavku 3. ZUS-a, utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan."

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

6. U ustavnoj tužbi podnositelj ponavlja u bitnom činjenične prigovore već isticane u tužbi podnesenoj Visokom upravnom sudu. Smatra da je na utvrđene činjenice Visoki upravni sud pogrešno protumačio i primijenio mjerodavno materijalno pravo, te prigovara i da mu odgovor na tužbu kojeg je Povjerenstvo dostavilo u spis predmeta nije dostavljen na uvid. Smatra da mu je time onemogućeno raspravljanje pred sudom.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

7. Polazeći od navoda i razloga ustavne tužbe, Ustavni sud je ocijenio da je u konkretnom slučaju mjerodavan članak 29. stavak 1. Ustava, koji glasi:

"Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni ... sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama ...
(...)"

Ustavni sud je u odluci broj: U-III-1001/2007 od 7. srpnja 2010. ("Narodne novine" broj 90/10.) utvrdio da se jamstva prava na pravično suđenje, sadržana u članku 29. stavku 1. Ustava, primjenjuju i na sudski postupak pred Upravnim sudom (upravni spor) koji je uređen člankom 19. stavkom 2. Ustava.

7.1. Ustavno pravo na pravično suđenje propisano člankom 29. stavkom 1. Ustava jamči zaštitu od arbitrarnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih tijela. Obrazloženja sudskih odluka odnosno odluka drugih nadležnih tijela koja ne sadrže ozbiljne, relevantne i dostatne razloge za ocjenu kakva je odlukom dana, upućuju na zaključak o arbitrarnosti u postupovnom i/ili materijalnom pravnom smislu.

Kad je riječ o tumačenju i primjeni prava na konkretne slučajeve, Ustavni sud, u načelu, ne smije zamijeniti pravna stajališta nadležnih sudova svojim sve dok sudske odluke ne otkrivaju bilo kakvu arbitrarnost, a dostatno su obrazložene i, po potrebi, upućuju na relevantnu sudsku praksu. Ustavni sud podsjeća da nije njegova zadaća preuzeti ulogu sudova, koji su prvi pozvani interpretirati zakone. Zadaća Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

8. Ustavni sud primjećuje da se Visoki upravni sud u osporenoj presudi očitovao na sve relevantne činjenice i okolnosti konkretnog slučaja, dostatno obrazlažući

razloge uslijed kojih je odbio zahtjev podnositelja za poništenje osporene odluke Povjerenstva. Istaknuo je da je u ocjeni zakonitosti odluke Povjerenstva uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku njenog donošenja, te da je na temelju razmatranja svih "činjeničnih i pravnih pitanja" i u skladu s člankom 55. stavkom 3. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) utvrdio da tužbeni zahtjev podnositelja nije osnovan.

Osporenu presudu Visoki upravni sud utemeljio je na dokazima i činjenicama utvrđenim u postupku donošenja odluke Povjerenstva, te je uz pravilnu primjenu mjerodavnog materijalnog prava za svoja stajališta naveo jasne i argumentirano obrazložene razloge.

8.1. Dovodeći s tim u vezu i prigovore koje je podnositelj istaknuo u ustavnoj tužbi, Ustavni sud potrebnim smatra ovom prilikom napomenuti i sljedeće. Zadaća je prije svega redovnih sudova, a ne Ustavnog suda, tumačiti i primjenjivati pravo na konkretne sudske predmete.

U načelu i bez utjecaja na ovlast da ispituje suglasnost sudskih odluka s Ustavom, uloga Ustavnog suda nije da sam procjenjuje činjenice koje su vodile nadležne redovne sudove da usvoje jednu odluku, a ne drugu. Njegova zadaća nije baviti se pogreškama o činjenicama ili pravu koje je navodno počinio redovni sud, osim ako i u mjeri u kojoj one mogu povrijediti ljudska prava i temeljne slobode zaštićene Ustavom. Kad bi bilo tako, Ustavni sud djelovao bi kao sud trećeg ili četvrtog stupnja i ne bi poštovao ustavna ograničenja koja su nametnuta njegovu djelovanju.

9. Stoga, ograničavajući se na ispitivanje navodne povrede ustavnog prava na pravično suđenje, Ustavni sud ocjenjuje da je Visoki upravni sud za svoja utvrđenja dao dostatne i relevantne razloge, koje je utemeljio na dokazima pribavljenim u prethodnom postupku i činjenicama odlučnima za utvrđenje podnositeljevog postupanja, a na temelju kojeg mu je i odlukom Povjerenstva utvrđena povreda ZSSI-ja.

Razlozi navedeni u obrazloženju osporene presude Visokog upravnog suda, prema ocjeni Ustavnog suda ne mogu se smatrati arbitrarnim na način da bi to s bilo kojeg aspekta moglo dovesti do povrede prava podnositelja na pravično suđenje.

Također, ni činjenica što podnositelju nije na uvid dostavljeno očitovanje tuženog Povjerenstva o tužbi podnesenoj u upravnom sporu, Ustavnom sudu ne otvara prostor sumnje za s tog osnova učinjenu povredu prava podnositelja na pravično suđenje. To stoga što je podnositelj na sve, po njemu relevantne, činjenice ukazao već u tužbi podnesenoj Visokom upravnom sudu dok prijepor o kojem je taj sud trebao odlučiti nije bio (niti) vezan uz činjenični supstrat, već uz ocjenu zakonitosti osporene odluke Povjerenstva.

Zaključno, sagledavajući postupak koji je prethodio ustavnosudskom postupku u cjelini, Ustavni sud utvrđuje da osporenom presudom Visokog upravnog suda podnositelju nije povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

10. Slijedom navedenog, na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Branko Brkić, v. r.

Dostava (U-III-1601/2023):

1. Ana Glowatzky Sesar, odvjetnica
- za podnositelja
Ksaverska cesta 35 A, 10000 Zagreb
2. Visoki upravni sud Republike Hrvatske
Frankopanska 16, 10000 Zagreb
- uz povrat spisa broj: UsII-238/22
3. Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa
Ulica kneza Mislava 11/3, 10000 Zagreb
- uz povrat preslike spisa broj: P-287/22
4. Centar za evidenciju i dokumentaciju Suda
5. Spis

Suglasnost ovog otpravka s izvornikom ovjerava
Pomoćnica glavnog tajnika Ustavnog suda
za ustavnosudsko poslovanje

Vladimira Vodanović

